SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 123/2013-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. Z., B., zastúpeného advokátkou Mgr. A. S., Advokátska kancelária Z., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 29. októbra 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 217/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. Z. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2013 doručená sťažnosť Ing. M. Z. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 29. októbra 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 217/2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa ako navrhovateľ 5. mája 2006 domáhal na Okresnom súde Bratislava III (ďalej len „okresný súd“), aby určil, že je výlučným vlastníkom časti nehnuteľnosti zapísanej na *„LV č. 610, kat. úz. V., vedenej Správou katastra pre... B.“*.

Okresný súd rozsudkom z 25. mája 2010 sp. zn. 14 C 69/2006 jeho návrh zamietol. Po podaní odvolania krajský súd rozsudkom z 2. februára 2011 sp. zn. 15 Co 275/2010 tento rozsudok okresného súdu zmenil a určil, že sťažovateľ je výlučným vlastníkom časti nehnuteľnosti. Proti tomuto rozhodnutiu podal odporca v 1. rade dovolanie a najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Cdo 88/2011 z 26. apríla 2012 predmetný rozsudok krajského súdu z 2. februára 2011 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Následne krajský súd rozsudkom z 29. októbra 2012 sp. zn. 6 Co 217/12 potvrdil rozsudok okresného súdu z 25. mája 2010 sp. zn. 14 C 69/2006 a sťažovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcom v 1. a 2. rade trovy odvolacieho a dovolacieho konania.

Sťažovateľ proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 217/12 z 29. októbra 2012, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu z 25. mája 2010 sp. zn. 14 C 69/2006, podal 19. januára 2013 dovolanie.

Podľa sťažovateľa rozsudkom krajského súdu boli porušené jeho základné práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, *„na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a ochrany vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu“* tým, že krajský súd v konaní porušil zásadným spôsobom procesné predpisy, porušil právo účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu nie je náležite odôvodnené v zmysle § 157 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) a v napadnutom rozsudku nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

Okrem toho krajský súd nereagoval na podstatné odvolacie námietky sťažovateľa. Od uvedenej povinnosti ho nemôže oslobodiť ani znenie § 219 ods. 2 OSP. Rozhodnutie je preto z uvedených dôvodov nepresvedčivé, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné a z toho dôvodu vybočuje z limitov práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Okrem toho sa odvolací súd žiadnym spôsobom nevysporiadal ani s návrhom sťažovateľa na pripustenie dovolania. V konaní došlo aj k porušeniu práva vlastniť majetok, pretože *„došlo k odňatiu vlastníckeho práva sťažovateľa k spornému pozemku, ktorý nadobudol zo zákona“*, a tiež k porušeniu princípu rovnosti zbraní, pretože *„sťažovateľ v priebehu konania preukázal, že držba jeho právnych predchodcov a jeho samotného bola oprávnená a že bola uzavretá ústna kúpna zmluva a odporcovia nepredložili súdu žiadny dôkaz o tom, že by v minulosti... namietali, spochybňovali držbu predmetného pozemku právnymi predchodcami sťažovateľa a sťažovateľom“*.

Z pohľadu sťažovateľa je nepochopiteľné, *„ako odvolací súd pri rozhodovaní v tej istej veci pri rovnakom skutkovom stave a nezmenených právnych predpisoch od roku 1991 vydal dva úplne odlišné rozsudky“*.

Napadnutý rozsudok považuje sťažovateľ *„za arbitrárny z dôvodu, že zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy (§ 130 ods. 1 a § 134 ods. 1 OZ) a dôvody, na ktorých je napadnutý rozsudok založený sú jednostranné a v rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06)“*.

Na základe uvedeného sa sťažovateľ v petite sťažnosti domáha, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1, čl. 47 a 48 Ústavy SR rozsudkom Krajského súdu zo dňa 29. 10. 2012, č. k. 6 Co 217/12-381 porušené bolo.

Rozsudok porušovateľa – Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. 10. 2012 č. k.: 6 Co 217/12-381 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Bratislave je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu... zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 10.000 EUR... na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 331,13 EUR...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažnosti sťažovateľa je nezákonnosť napadnutého rozsudku a postupu krajského súdu z viacerých dôvodov uvedených na strane 2 a 3 tohto uznesenia, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho označených práv.

Ústavný súd zistil, že v danom prípade súčasne sťažovateľ podal (doručil) na okresnom súde 22. januára 2010 aj dovolanie proti namietanému rozhodnutiu krajského súdu z tvrdeného dôvodu [podľa § 237 písm. f) OSP], v ktorom žiadal, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil, pretože mu bola odňatá možnosť konať pred ním.

Z tejto skutočnosti vyplýva, že právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa má najprv a predovšetkým najvyšší súd ako súd dovolací (k podobným záverom už ústavný súd dospel vo veciach napr. m. m. III. ÚS 26/09, III. ÚS 109/2010, III. ÚS 114/2010).

V ustanovení § 237 OSP sú taxatívne vypočítané procesné vady konania takého stupňa závažnosti, pre ktorý je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) odvolacieho súdu; pokiaľ sa v konaní vyskytne niektorá z týchto procesných vád, je dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu, proti ktorému inak tento opravný prostriedok nie je prípustný. Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je tak založená na princípe univerzality, čo znamená, že dovolaním možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu bez ohľadu na povahu predmetu konania.

Dovolanie z dôvodu uvedeného v § 237 písm. f) OSP (postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom) ústavný súd považuje za účinný právny prostriedok nápravy sťažovateľom namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a tiež ďalších sťažovateľom označených práv, ktorých porušenie namieta (obdobne napr. IV. ÚS 220/2010, IV. ÚS 39/2011 a podobne).

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ svoje námietky smerujúce k tomuto dovolaciemu dôvodu uplatnil aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu, ako aj v dovolaní podanom najvyššiemu súdu, a v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací.

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 358/09, III. ÚS 114/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

Ústavný súd majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. marca 2013